

zaaknummer 2010 T 138 (2)

Advies van 26 februari 2013

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klaagster,
juridisch adviseur: mr. R.J.M.M. de Bont te Waalre,

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
lid van de Congregatie van de Oblaten van Maria.

1. De procedure

1.1. Het klaagschrift met bijlagen is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 3 december 2010. Op 5 januari 2011 is bij de griffie een verweerschrift met bijlagen van aangeklaagde ingekomen.

1.2. Op 22 september 2011 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden. Klaagster en haar echtgenoot waren aanwezig, bijgestaan door mr. De Bont. Aangeklaagde was aanwezig en voorts pater [naam], in zijn hoedanigheid van kerkelijk gezagsdrager van een, inmiddels overleden, andere door klaagster aangeklaagde persoon. De klacht is inhoudelijk behandeld. Het verloop van de zitting blijkt uit de aantekeningen van de griffier die aan partijen zijn toegezonden.

1.3. Op 13 oktober 2011 is door de griffie ontvangen een brief van pater [naam] waarin hij, kort gezegd, melding maakt van hem bekend geworden nieuwe feiten met betrekking tot de klacht die maken dat hij twijfelt aan het relaas van klaagster. Door de Klachtencommissie is toen ook deze zaak aangehouden voor beraad. Tussen mr. De Bont en pater [naam] is vervolgens, met afschrift aan de Klachtencommissie, gecorrespondeerd over de door pater [naam] gestelde nieuwe feiten en door klaagster naar aanleiding daarvan ingebrachte nieuwe stukken.

1.4. Op verzoek van de voorzitter van de Klachtencommissie heeft de heer [naam], bijzondere griffier van de Klachtencommissie (hierna: '[naam]'), achtereenvolgens gesproken met klaagster, aangeklaagde, pater [naam] (in aanwezigheid van diens juridisch adviseur de

heer mr. [naam]) alsmede de zus van klagster, mevrouw [naam] (hierna: '[naam]'). De verslagen van de gesprekken behoren tot het dossier.

1.5. Bij brief van 21 december 2012 zijn partijen uitgenodigd voor de nieuwe mondelinge behandeling van de klacht op 15 januari 2013. In een e-mail van 14 januari 2013 heeft aangeklaagde geschreven alleen ter zitting te zullen verschijnen als de mondelinge behandeling van de tegen hem gerichte klacht tezamen (gevoegd) zou worden behandeld met die tegen de andere, door pater [naam] vertegenwoordigde, aangeklaagde. Omdat mr. De Bont namens klagster gemotiveerd bezwaar had gemaakt tegen gevoegde behandeling heeft de voorzitter niet ingestemd met een gevoegde behandeling. Aangeklaagde heeft meegedeeld om die reden niet ter zitting te zullen verschijnen.

1.6. Op 15 januari 2013 heeft te Utrecht voornoemde zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klagster is verschenen met haar echtgenoot. Klagster heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan mr. De Bont voornoemd.

Aangeklaagde is niet verschenen.

2. De klacht

2.1. Het gezin waarin klagster opgroeide bestond, naast haar ouders, uit drie zoons en vier dochters. Zij woonden in [plaats]. Klagster was het op één na oudste kind en de oudste dochter. De vader van klagster was ambtenaar van de burgerlijke stand, haar moeder was huisvrouw.

De thuissituatie van klagster was zeer moeilijk. De ouders van klagster waren zeer streng gelovig en de kinderen werden dan ook zo opgevoed. Zij leerden dat alles buiten het huis de duivel, hel en verdoemenis was. De enige personen die bij hen thuis kwamen, waren religieuzen. Klagster nam geen vriendjes of vriendinnetjes mee naar huis, ze leidde een afgezonderd leven.

Op enig moment richtte de vader van klagster de stichting [naam]("[naam]") op. Hij zamelde fanatiek geld in voor deze stichting. De missionarissen die vanuit het buitenland op vakantie naar Nederland kwamen, logeerden in het ouderlijk huis van klagster.

Aangeklaagde was bevriend met de vader van klagster. Hij raakte verliefd op klagster en probeerde zoveel mogelijk bij haar te zijn. Zo wachtte hij klagster na school op. Ook vroeg hij klagster zijn kamer in het gebouw aan de [straat] in [plaats] schoon te maken. Daar verrichtte hij seksuele handelingen met klagster. Hij zoende, streelde, knuffelde en betastte klagster geregeld. Dat gebeurde ook in de auto van aangeklaagde. Ook vroeg hij klagster om hem af te trekken, maar alleen tot hij bijna klaarkwam. Soms ging dat mis. Ook heeft klagster aangeklaagde een keer oraal bevredigd. Aangeklaagde was aardig voor klagster en gaf haar aandacht. Anderzijds dreigde hij zelfmoord te plegen als klagster de relatie zou verbreken. Het misbruik heeft ruim een jaar geduurd vanaf begin 1969.

2.2. Klagsters kennismaking met seksualiteit was hierdoor negatief. Het stond voor haar gelijk aan dwang en pijn. Klagster voelde zich vernietigd, een stuk vuil. Zij is gaan zwijgen en ging aan anorexia lijden. Het was een schreeuw om aandacht maar ook een poging om niet meer aantrekkelijk te zijn voor (onder meer) aangeklaagde. Ze heeft allerlei fobieën ontwikkeld. Klagster brengt ook haar miskramen in verband met het misbruik.

2.3. Klaagster wil dat het misbruik ‘uit haar lijf gaat’. Zij wil horen dat het niet haar schuld is. Zij wil erkenning van het gebeurde, zodat zij weer met respect naar zichzelf kan kijken.

3. De reactie op de klacht

Aangeklaagde kan de omschrijving die klaagster geeft van haar familie en de huiselijke omstandigheden bevestigen. Aangeklaagde vermeldt dat er een echte vriendschap ontstond tussen hem en klaagsters vader, waardoor hij regelmatig aan huis kwam bij klaagster.

Aangeklaagde erkent dat hij verliefd was op klaagster. Hij kan zich één situatie herinneren die naar zijn mening valt onder de categorie seksueel misbruik, namelijk dat hij eenmaal de borsten van klaagster heeft betast en gestreeld. Aangeklaagde heeft daar spijt van en biedt daarvoor zijn excuses aan. Voor het overige heeft in de beleving van aangeklaagde geen seksueel misbruik plaatsgevonden. Hij snapt dat klaagster dat anders heeft ervaren.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de hiervoor genoemde Procedure, zoals die gold vóór 1 november 2011. Volgens artikel 2.1. van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden.

4.2. De Klachtencommissie dient de vraag te beantwoorden of er sprake is van zodanige feiten en omstandigheden dat het objectief bezien aannemelijk is dat het seksueel misbruik heeft plaatsgevonden.

4.3. In dat verband heeft de Klachtencommissie allereerst geconstateerd dat klaagsters beschrijving van de huiselijke sfeer en de omstandigheden thuis bevestigd worden door aangeklaagde. Voorts heeft aangeklaagde erkend dat hij verliefd was op klaagster en dat hij (daarom) haar soms bij haar school opwachtte. Daarnaast heeft hij erkend dat [naam], bij wie klaagster en aangeklaagde samen op bezoek waren, hem erop heeft aangesproken dat zijn omgang van klaagster zo niet kon. Op die punten sluit het door aangeklaagde erkende aan op het relaas van klaagster.

4.4. De Klachtencommissie is van oordeel dat de door aangeklaagde erkende feiten en omstandigheden doen blijken van het destijds bestaan hebben van een ten minste seksueel getinte verhouding/ relatie tussen klaagster en aangeklaagde. Reeds die verhouding tussen aangeklaagde en klaagster moet naar het oordeel van de Klachtencommissie, nu klaagster minderjarig was en gelet op de positie die aangeklaagde ten opzichte van haar innam, worden aangemerkt als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1. van de Procedure.

Door aangeklaagde is voorts erkend dat hij althans ten minste eenmaal haar borsten heeft betast en haar heeft gestreeld. In zoverre is de klacht derhalve gegrond.

4.5. Daarnaast zijn nog de navolgende feiten en omstandigheden gebleken.

Allereerst is dat de authentieke en consistente wijze waarop en de details waarmee klaagster op beide zittingen en tegenover [naam] haar verhaal heeft verteld. Voorts het feit dat de beschrijving door klaagster van de huiselijke omstandigheden en andere niet seksueel geladen feiten door aangeklaagde in belangrijke mate worden herkend en/of worden bevestigd. Niet zonder betekenis in dit verband acht de Klachtencommissie de volgende feiten: de reactie van [naam], die kennelijk vrijwel onmiddellijk waarnam dat de wijze waarop aangeklaagde met

klaagster omging, niet door de beugel kon; het “foutje” in [land], zoals aangeklaagde dat noemde, waarvoor hij uit [land] naar de [land] ([plaats]) werd gestuurd zoals beschreven in de brief van 24 februari 1968 [naam] en tenslotte de omstandigheid dat hem in 1968, toen hij was teruggekeerd in Nederland, door zijn toenmalige Overste het advies werd gegeven een vriendin te nemen.

Op grond van dat alles acht de Klachtencommissie het niet onaannemelijk dat tussen klaagster en aangeklaagde meer is voorgevallen dan aangeklaagde heeft erkend, maar het is voor de Klachtencommissie, mede gelet op de betwisting door aangeklaagde, niet mogelijk om vast te stellen waaruit het misbruik concreet heeft bestaan noch de frequentie ervan. Wel is aannemelijk dat de seksueel getinte verhouding tussen aangeklaagde en klaagster ruim een jaar heeft geduurd.

4.6. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klaagster was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas zestien jaar oud. Aangeklaagde was voor haar een persoon die zij moest kunnen vertrouwen.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Oblaten van Maria de klacht in voege als voormeld gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 26 februari 2013 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. F.A.A. Duynstee en mr. F.J.M. Walstock, leden, bijgestaan door mr. M.J.C. van Leeuwen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van artikel 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van de Oblaten van Maria en aan klaagster verzonden.

Op grond van artikel 18.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 18.2 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.